

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช ๒๕๒๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐
เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามมกุฎราช
บรมนาถพิตร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ โปรดพระมหาอม
ให้ประกาศว่า

โดยที่หัวหน้าคณะปฏิวัตินำความกราบนมั่นคุณทูลพระกรุณา
ว่า การที่คณะปฏิวัติได้กระทำการยึดอำนาจการปกครองแผ่นดิน
เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๒๐ และประกาศให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น เนื่องด้วยมีความประณณจะเร่งพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ความสามัคคีของชนในชาติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความสงบสุขของประชาชน ตลอดจนสร้างเสริมความสัมพันธ์กับนานาประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทั้งภายในภายนอกราชอาณาจักรในการบริหารประเทศต่อไป คณะปฏิวัติจะจัดให้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยมอบให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติจัดร่างขึ้นตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้มีการเลือกตั้ง ภายในปี พุทธศักราช ๒๕๖๑ แต่ในระหว่างดำเนินการดังกล่าว ควรให้มีธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรใช้ไปพลาวงก่อนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนอยู่ในขณะนี้

อาศัยเหตุดังที่หัวหน้าคณะปฏิวัติทราบบังคับทูลขึ้นมา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมให้ใช้บทบัญญัติซึ่งคณะปฏิวัติเสนอมาต่อไปนี้เป็นธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญซึ่งจะได้จัดร่างขึ้นตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองฉบับนี้

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกมิได้

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระบรมมุนีและดำรงตำแหน่งขอมท้าวไทย

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

มาตรา ๒ อำนาจของปั๊ตัยามาจากปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นแต่โดยทบัณฑุณ্ডิแห่งธรรมนูญการปกครองนั้น

มาตรา ๓ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจดูแลการทางศาลา

มาตรา ๔ องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

มาตรา ๕ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองค์นตรีคนหนึ่ง และองค์นตรีอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน ประกอบเป็นคณะองค์นตรี

คณะองค์นตรีมีหน้าที่ด้วยความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา

การเลือกและแต่งตั้งองค์นตรี และการให้องค์นตรีพ้นจากตำแหน่งย่อมเป็นไปตามพระราชอธิยาศัย

มาตรา ๖ ให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีหน้าที่จัดทำรัฐธรรมนูญ และพิจารณาเร่างพระราชบัญญัติ

ในการจัดทำรัฐธรรมนูญ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติคำนึงถึงการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งจะมีขึ้นภายในปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

มาตรา ๓ สถาบันติบัญญัติแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิก
จำนวนไม่น้อยกว่าสามร้อยคนแต่ไม่เกินสี่ร้อยคน ซึ่งพระมหากษ
ทริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้มีสัญชาติไทยโดยคำแนะนำ ตามที่ประธาน
สถาบันโดยนายแห่งชาตินำความกราบบังคมทูล

ถ้าดำเนินการแห่งสมาชิกสถาบันติบัญญัติแห่งชาติว่างลง พระมหากษ
ทริย์จะทรงแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามพระราชหัตถเลี้ยงเป็น
สมาชิกแทนก็ได้

ประธานสถาบันโดยนายแห่งชาติเป็นผู้รับสนองพระบรม
ราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสถาบันติบัญญัติแห่งชาติ

พระมหากษทริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชนิพนักงานเจ้าที่ให้สมาชิก
สถาบันติบัญญัติแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสถาบันติ
บัญญัติแห่งชาติถวายคำแนะนำตามมติของสถาบันติบัญญัติ
แห่งชาติ และประธานสถาบันติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนาม
รับสนองพระบรมราชโองการให้สมาชิกพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔ พระมหากษทริย์ทรงแต่งตั้งสมาชิกสถาบันติ
บัญญัติแห่งชาติตามมติของสถาบันติบัญญัติแห่งชาติให้เป็นประธานสถาบันติ
บัญญัติแห่งชาติหนึ่งหรือหลายคนก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๕
เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๐๑ ราชกิจจานุเบกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๑๐

มาตรา ๕ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการ-
ชีการขึ้นคณะกรรมการนั้นทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการชีการร่างรัฐธรรมนูญจะมีจำนวนเท่าใด และจะประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือไม่ ให้เป็นไปตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับร่างรัฐธรรมนูญจากคณะกรรมการชีการตามมาตรา ๕ แล้ว ให้พิจารณา,ranger อรรถความที่หนึ่งและวาระที่สอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำหรับวาระที่สามให้กระทำได้เมื่อการพิจารณาวาระที่สองได้ล่วงพ้นไปแล้วสิบห้าวัน

การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ให้ใช้ชี้เรียกชื่อและต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

การประชุมในวาระที่สาม ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ความเห็นชอบใน
วาระที่สามแล้ว ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่าง
รัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์เพื่อ^๑
ทรงลงพระปรมาภิไชยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ให้ประธานสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๑ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม
ถ้าไม่ได้คะแนนเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญการปักครองนี้ แต่ถ้าการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะมีผลให้ไม่อาจจัดให้มีการเลือกตั้งภายในปี พุทธศักราช ๒๕๒๑ ให้ขยายกำหนดเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งออกไป
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดปี พุทธศักราช ๒๕๒๑

มาตรา ๑๒ ในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่
ตามมาตรา ๑๑ ถ้าไม่ได้คะแนนเสียงเห็นชอบตามมาตรา ๑๐ ใน
วาระที่หนึ่งหรือวาระที่สาม ให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ทั้งหมดพ้นจากตำแหน่งในวันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ลงคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ และให้คณะรัฐมนตรีโดยความ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑

เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เห็นชอบของสภานโยบายแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการบริหารตามมาตรา ๕ ร่างขึ้น หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้เคยประกาศใช้บังคับมาแล้วฉบับใดฉบับหนึ่ง มาปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงคะแนนเสียงไม่เห็นชอบ และนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญ

ในการปรับปรุงรัฐธรรมนูญตามวาระคนั้น ให้คณะกรรมการรัฐธรรมนูญที่ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งจะต้องจัดให้มีขึ้นโดยเร็วเท่าที่จะทำได้

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญตามมาตราดังต่อไปนี้ ให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๔ ใน การประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในทางแฉลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสารสิทธิ์โดยเด็ดขาด จะนำໄປเป็นเหตุพ้องร่องว่ากล่าวผู้นั้นในทางใดมิได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๙

เดือน ๘๔ ตอนที่ ๑๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

เอกสารธงชัยที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ให้กุ้มครองถึงกรรมการของสภាឡຸມພິມ໌และຜູ້ໂນຍາຍງານการประชุมโดยคำสั่งของสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วย

ในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติถูกความคุณหรือขังหรือถูกฟ้องในคดีอาญา ให้สั่งปล่อยหรืองดการพิจารณาในเมื่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติร้องขอ

มาตรา ๑๕ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภารองประธานสภาระและกรรมการ วิธีการประชุม การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ การเสนอญัตติที่ไม่มีลักษณะเป็นการขอให้คณะกรรมการตีหรือรื้อญัตติที่แจ้งหรือแสดงความเห็นในเรื่องใด ๆ การอภิปราย การลงมติ การรักษาเรื่องเบี้ยนและความเรียบร้อย และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะกรรมการตี

มาตรา ๑๗ ให้มีสภานโยบายแห่งชาติ ประกอบด้วยบุคคลในคณะกรรมการปฎิวัติตามประกาศของคณะกรรมการปฎิวัติ ฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ เป็นสมาชิก

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เดือน ๔๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

ให้หัวหน้าคณะปฏิวัติเป็นประธานสภานโยบายแห่งชาติ รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ เป็นรองประธานสภานโยบายแห่งชาติ และให้สภานโยบายแห่งชาติแต่งตั้งสมาชิกสภานโยบายแห่งชาติ เป็นเลขานุการสภานโยบายแห่งชาติคนหนึ่ง และรองเลขานุการสภานโยบายแห่งชาติคนหนึ่ง

ในการณ์ที่ประธานสภานโยบายแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภานโยบายแห่งชาติทำหน้าที่ประธานสภานโยบายแห่งชาติ และในการณ์ที่ประธานและรองประธานสภานโยบายแห่งชาติไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกสภานโยบายแห่งชาติเลือกสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานสภานโยบายแห่งชาติ

มาตรา ๑๙ สภานโยบายแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่กำหนด แนวทางนโยบายแห่งรัฐ และให้ความคิดเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามแนวทางนโยบายแห่งรัฐ และมีอำนาจหน้าที่อันตามที่บัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครอง

มาตรา ๒๐ ในกรณีมีบัญหาเกี่ยวกับนโยบายสำคัญ หรือเมื่อนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณาบัญหาใด ประธานสภานโยบาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ก พฤศจิกายน ๒๕๖๐

แห่งชาติจะเสนอฉบับญานนี้ให้ที่ประชุมร่วมระหว่างสมาชิกสภานโยบายแห่งชาติและคณะกรรมการตัวสำเร็จ เพื่อพิจารณาในวินิจฉัยก็ได้ และเมื่อที่ประชุมร่วมมีมติเป็นประการใดแล้ว ให้คณะกรรมการตัวสำเร็จดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น

ในการประชุมร่วมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภานโยบายแห่งชาติทำหน้าที่ประธาน และให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ก่อนตั้งคณะกรรมการตัวสำเร็จ ประธานสภานโยบายแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่นายกรัฐมนตรี และสภานโยบายแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตัวสำเร็จ

มาตรา ๒๑ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งตามคำกราบบังคมทูลของประธานสภานโยบายแห่งชาติ และรัฐมนตรีตามจำนวนที่นายกรัฐมนตรีกราบบังคมทูล ประกอบเป็นคณะกรรมการตัวสำเร็จ มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๒๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่ประธานสภานโยบายแห่งชาติถวายคำแนะนำ และให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

มาตรา ๒๓ ประธานสภานโยบายแห่งชาติเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีหรือให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งรัฐมนตรีหรือให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๔ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะเป็นสามาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติมิได้ และจะดำรงตำแหน่งได้ในกิจการเอกชนที่ดำเนินธุรกิจเพื่อค้ากำไรไม่ได้

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีสิทธิเข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงนโยบายและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๒๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชบัญญัติโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

มาตรา ๒๖ เมื่อมีความจำเป็นรื้นด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือป้องบดกhyพิบดิศสาธารณะ หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับด้วยการภายในอกรหรือเงินตรา นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภานโยบายแห่งชาติจะกราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เมื่อได้ประกาศใช้พระราชกำหนดแล้ว ให้คณะกรรมการตีเส้นอพระราชนิพัฒน์บัญญัติแห่งชาติโดยไม่ซักข้าราชการติดบัญญัติแห่งชาติอนุมติแล้ว ให้พระราชกำหนดมีผลเป็นพระราชบัญญัติต่อไป ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่อนุมติให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

การอนุมติหรือไม่อนุมติพระราชกำหนด ให้ประกาศในราชกิจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมติให้มีผลตั้งแต่วันประกาศในราชกิจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบังคับ ระงับหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศไทย หรือราชการแผ่นดิน หรือการกระทำอันเป็นการก่อความหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมชั้นดีของประชาชน หรือการกระทำอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศไทย หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้รัฐนูญการปกครอง และไม่ว่าจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร ให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและของสภานโยบายแห่งชาติ มีอำนาจสั่งการหรือกระทำการใด ๆ ได้ และ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๐

ให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำของนายกรัฐมนตรีรวมทั้งการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งหรือการกระทำการหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือกระทำการใดไปตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบ

มาตรา ๒๙ บรรดาบทกฎหมาย พราชาทต์ถลเลขा และพระบรมราชโองการใด อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน ต้องมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๘ ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษารอรถกดีให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา ๓๐ ในเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการปกครองนั้นกับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบบประชาธิปไตย

ในการมีบัญหาเกี่ยวกับการวินิจฉัยกรณีใดตามความในวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือเกิดขึ้นโดยคณะกรรมการทรัพย์ขอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติวินิจฉัยซึ่งขาด

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๔๕ ตอนที่ ๑๑ ราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

มาตรา ๓๑ ในกรณีมีบัญหาว่าการกระทำหรือการปฏิบัติ
ใดขัดหรือแย่งหรือไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญการ
ปกครองนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๓๒ บรรดาการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของ
หัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือการกระทำ ประกาศหรือคำสั่งของคณะ
ปฏิวัติที่ได้กระทำ ประกาศหรือสั่งก่อนวันใช้ธรรมนูญการ
ปกครองนี้ ทั้งนี้ ทั้งนี้ ทั้งนี้ เนื่องจากนักการปฏิวัติ ไม่ว่าจะกระทำด้วย
ประการใด หรือเป็นในรูปใด และไม่ว่าจะกระทำ ประกาศหรือ
สั่งให้มีผลใช้บังคับในทางนิติบัญญัติในทางบริหาร หรือในทาง
ตุลาการ ให้ถือว่าการกระทำ ประกาศหรือคำสั่ง ตลอดจน
การกระทำการของผู้ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งนั้น เป็นการ
กระทำ ประกาศหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเรือเอก สังค์ ชลออยู่

หัวหน้าคณะปฏิวัติ